

**Казан шәһәре Башкарма комитетының
2026 елның 10 июлендәге 2465 номерлы карары**

**2026-2030 елларга «Казан шәһәре халкының
иҗтимагый сәламәтлеген ныгыту»
муниципаль программасын раслау турында**

«Дәвамлы һәм актив тормыш» милли проектының «Һәркем өчен сәламәтлек» федераль проекты, Казан шәһәре Думасының 2016 елның 14 декабрендәге 2-12 номерлы карары белән расланган 2030 елга кадәр Казан шәһәренең социаль-иқтисади үсеше стратегиясе, Казан шәһәре Башкарма комитетының 2014 елның 8 августындагы 4720 номерлы «Казан шәһәренең муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм бәяләү тәртибен раслау турында»гы карары нигезендә **карар бирәм:**

1. 2026-2030 елларга «Казан шәһәре халкының иҗтимагый сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасын (1 номерлы кушымта) расларга.

2. Казан шәһәре Башкарма комитетының структур бүлекчәләре җитәкчеләренә:

2.1. 2026-2030 елларга «Казан шәһәре халкының иҗтимагый сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасы (алга таба – Программа) чаралары планын тулысынча һәм үз вакытында башкаруны тәмин итәргә;

2.2. квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 10 көненә кадәр, Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппаратына әлеге карарның 2 номерлы кушымтасындагы форма буенча Программа чараларын үтәү турында хисап бирергә.

3. Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппаратына (Б.Р.Алиев) квартал саен, хисап чорыннан соң килүче айның 20 көненә кадәр, әлеге карарның 2 номерлы кушымтасындагы форма буенча Казан шәһәре Башкарма комитеты

Аппаратының икътисади үсеш комитетына Программаны гамәлгә ашыру турында мәғлүмат тапшырырга.

4. Әлеге карарны «Муниципаль хокукий актлар һәм башка рәсми мәғлүмат» челтәр басмасында (www.docskzn.ru) бастырырга, Казан шәһәре җирле үзидарә органнарының рәсми порталында (www.kzn.ru) һәм Татарстан Республикасы хокукий мәғлүматының рәсми порталында (www.pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Казан шәһәре Башкарма комитеты Җитәкчесе урынбасары А.И.Абзаловка йөкләргә.

Җитәкче

Р.Г.Гафаров

Казан шәһәре
Башкарма комитетының
2026 елның 10 июлендәге
2465 номерлы карарына
1 номерлы кушымта

**2026-2030 елларга «Казан шәһәре халкының
иҗтимагый сәламәтлеген ныгыту»
муниципаль программасы**

I. Программа паспорты

Программа атамасы	2026-2030 елларга «Казан шәһәре халкының иҗтимагый сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасы (алга таба – Программа)
Программаның муниципаль заказчысы	Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппараты
Программаның координаторы	Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппаратының социаль сәясәт идарәсе (алга таба – Идарә)
Программаны төп эшләүче	Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппараты (Идарә тарафыннан тәкъдим ителә), Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Казан буенча Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча)
Программаны башкаручылар	Казан шәһәре Башкарма комитетының тармак һәм территориаль органнары; федераль органнар, учреждениеләр һәм предприятиеләр, иҗтимагый оешмалар (киләшү буенча)
Программаның максаты	Халыкның сәламәтлеген ныгыту, иҗтимагый сәламәтлек культурасын, сәламәтлеккә карата җаваплы мөнәсәбәт формалаштыру

Программаның бурычлары	1. Гражданнарның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру чараларын оештыру, шул исәптән, ижтимагый берләшмәләргә җәлеп итеп, хезмәт коллективларында, учреждениеләрдә (оешмаларда) оештыру. 2. Алкоголь продукциясен артык күп куллану масштабларын киметү һәм алкоголизмны профилактикалау. 3. 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы «Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтенә йогынтысыннан һәм тәмәке куллану яисә никотинлы продукция куллану нәтижәләреннән гражданнарның сәламәтлеген саклау турында»гы федераль закон таләпләрен үтәү. 4. Массакүләм физик культура үсешенә ярдәм итү
Программаны гамәлгә ашыру вакытлары	2026-2030 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Программаны тормышка ашыру өчен Казан шәһәре бюджетыннан акча бүлеп бирү күздә тотылмый, чөнки тармак программалары аша тәэмин ителә
Программаны гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләр	Программа чараларын тормышка ашыру 2030 елга түбәндәге нәтижәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче 3 яшьтән 79 яшькә кадәрге халыкның чагыштырмача санын 70,6 процентка кадәр арттыру; - сәламәт яшәү рәвеше алып бару буенча авыру куркынычы булуы ачыкланган төркемнең кимендә 80 процентын тәэмин итә торган шәхси программалар төзеп, шул исәптән күчмә эш ысулларын кулланып, йогышлы саналмаган хроник авырулар үсеше куркынычы факторлары булган гражданнарны диспансерлык тикшерүен оештыру; - алкоголь продукциясен сату буенча кеше башына исәпләнгән күрсәткечтә 28,2 процентка киметү

II. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга характеристика

Гражданнарның сәламәтлеге – илнең матди һәм мәдәни кыйммәтләренә булдыру өчен кирәкле милли байлыгының төп элементы, шунлыктан аны саклау турында кайгырту дәүләт социаль сәясәтенең өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып тора.

Казан шәһәре җирле үзидарә органнары 2011 елның 21 ноябрәндәге 323-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә гражданнарның сәламәтлеген саклау нигезләре турында»гы федераль законның 17 статьясы белән билгеләнгән сәламәтлек саклау өлкәсендәге вәкаләтләрен, шул исәптән халык арасында авыруларны профилактикалау һәм сәламәт тормыш рәвешен формалаштыру чараларын башкара.

Казан – Татарстан Республикасы башкаласы. Ул 641,2 кв. км мәйданда урнашкан. 2025 елның 1 гыйнварына шәһәрдә халык саны – 1 329,825 мең кеше, бу Татарстан Республикасы халкының өчтән берен тәшкил итә.

Казан шәһәрендә алкогольле һәм никотинлы продукция куллануны киметүгә, хокук бозуларны кисәтүгә, шулай ук сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыруга юнәлдерелгән төрле муниципаль программалар һәм проектлар гамәлгә ашырыла. Алар арасында балаларда һәм яшүсмерләрдә сәламәт яшәү рәвеше өчен тотрыклы гадәتلәр булдыруга юнәлдерелгән чаралар, шулай ук яшыләрне актив ял итү һәм спорт формаларына җәлеп итүгә булышлык күрсәтүче проектлар бар.

Шәһәрнең белем бирү учреждениеләре укучыларга һәм аларның эти-әниләренә наркотикларның һәм алкогольнең зыяны турында мәгълүмат бирүгә юнәлдерелгән наркотикларга каршы акцияләрдә һәм белем бирү чараларында актив катнаша.

Ел саен мәгариф учреждениеләрендә, жәйге лагерьларда һәм мәдәният учреждениеләрендә тематик чараларны («Сәламәт бул! Бие!» бию флешмобы, «Без бергә – бер гаилә» акциясе, наркоманияне профилактикалау темасына концертлар, конкурслар, лекцияләр һәм ата-аналар җыелышлары) үз эченә алган наркотикларга каршы «Наркотикларсыз тормыш» айлыклары үткәрелә.

Яшыләрне жинаять эшенә җәлеп итү куркынычын киметү максатыннан сәламәт ял итү һәм мәшгульлек өчен шартлар тудырыла. «Балигъ булмаганнарның аерым категорияләрен исәпкә алу турында нигезләмә» гамәлгә кертелде, тәрбия эше буенча директорлар киңәшчеләре катнашында

профилактика советлары төзелде, мәгариф мохите куркынычсызлыгын мониторинглау өчен психологик тестлар уздырыла.

Массакүләм спортны һәм физик культураны үстерүгә, һәркем файдалана алырлык спорт инфраструктурасын булдыруга һәм халыкның төрле категорияләрен даими рәвештә спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итүгә аерым игътибар бирелә. Бу исә сәламәтлекне ныгытуга гына түгел, ә яшьләр арасында социаль әһәмияткә ия авыруларны һәм хокук бозуларны профилактикалауга да ярдәм итә. Популяр спорт проектлары тормышка ашырыла: өлкәннәр өчен «Йөзьяшәрләр уеннары» спартакиадасы, шәһәр халкы өчен «Ишегалдыбыз чемпионнары» спартакиадасы, ачык һавада даими рәвештә фитнес-тренировкалар уздырыла торган «Өй янында спорт» чарасы.

Шәһәрне яшелләндерү һәм төзекләндерү буенча алып барыла торган системалы эш соңгы 15 елда парклар һәм скверлар мәйданының 4,7 тапкырга (132 гектардан 624,6 гектарга кадәр), ә жәмәгать урыннары санының 1,5 тапкырга (115 дән 169 га кадәр) артуына китерде. 2024 елда шәһәрне яшелләндерү проценты 32,85 тәшкил итте.

Моннан тыш, жәмәгать транспортыннан файдалану уңайлылыгы өчен заманча технологияләр кертелә (метрода биометрик мәгълүматлардан файдаланып йөрүне оештыру сервисы, кондукторсыз түләр системасы), транспорт чаралары паркы яңартыла (яңа троллейбуслар, шулай ук экологик газ-мотор ягулыгында эшләүче автобуслар сатып алынды).

Спорт өлкәсендә дөньяның иң эре вакыйгаларын оештыру нәтижәсендә Казан илебезнең спорт тормышы үзәге булып танылды: «Киләчәк уеннары» һәм «БРИКС илләре уеннары» халыкара дәрәжәдәге әһәмиятле вакыйгалар булып тора. Казан халкы өчен күп кенә зур чаралар үткәрелде: «Милли кросс», Казан спорты көне, «Йөзьяшәрләр уеннары. Яшәү яме» уеннары һәм башкалар.

Әмма, күп эшләр башкарылса да, авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау өлкәсендәге вазгыять күпчелек социаль-демографик төркемнәр өчен шактый катлаулы булып кала бирә. Яшьләрнең начар гадәтләргә иртә жәлеп ителүе, физик активлыкның түбән булуы һәм барлык яшь категорияләрендә сәламәтлегенә житәрлек игътибар бирмәү халыкның гомуми сәламәтлегенә тискәре йогынты ясый.

Программада каралган чаралар ярдәмендә әйләнә-тирәдәгеләр өчен куркыныч тудыра торган авыруларны, шул исәптән социаль әһәмияткә ия авыруларны профилактикалауга, гражданнарга аларның сәламәтлегенә өчен куркыныч факторлар турында мәгълүмат бирүгә, Казан шәһәре гражданнарында сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация формалаштыруга һәм сәламәт яшәү

рәвешә алып бару өчен, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру мөмкинлегә барлыкка килчәк.

III. Программаның максатлары һәм бурычлары, Программа чаралары. Көтелгән ахыргы нәтижәләр турында мәгълүмат, Программаны тормышка ашыру вакыты

Программаның максатлары – халыкның сәламәтлеген ныгыту, жәмәгать сәламәтлегенә культурасын һәм сәламәтлеккә җаваплы мөнәсәбәт формалаштыру.

Куелган максатларга ирешү түбәндәге бурычларны үтәү юлы белән узачак дип фаразлана:

1. Гражданнарның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру чараларын оештыру, шул исәптән, ижтимагый берләшмәләрне җәлеп итеп, хезмәт коллективларында, учреждениеләрдә (оешмаларда) оештыру.

2. Алкоголь продукциясен артык күп куллану масштабларын киметү һәм алкоголизмны профилактикалау.

3. 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы «Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтенә йогынтысыннан һәм тәмәке куллану яисә никотинлы продукция куллану нәтижәләреннән гражданнарның сәламәтлеген саклау турында»гы федераль закон таләпләрен үтәү.

4. Массакүләм физик культура үсешенә ярдәм итү

Программа чараларының тулы исемлегенә Программаның кушымтасында китерелгән.

Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре:

- системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче 3 яшьтән 79 яшькә кадәрге халыкның чагыштырмача санын 70,6 процентка кадәр арттыру;

- сәламәт яшәү рәвешә алып бару буенча авыру куркынычы булуы ачыкланган төркемнең кимендә 80 процентын тәэмин итә торган шәхси программалар төзеп, шул исәптән күчмә эш ысулларын кулланып, йогышлы саналмаган хроник авырулар үсешә куркынычы факторлары булган гражданнарны диспансерлык тикшерүен оештыру;

- алкоголь продукциясен сату буенча кеше башына исәпләнгән күрсәткечкә 28,2 процентка киметү.

Программа 2026 елның 1 гыйнварыннан 2030 елның 31 декабренә кадәр гамәлгә ашырыла.

IV. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны тормышка ашыру өчен Казан шәһәре бюджетыннан акча бүлеп бирү күздә тотылмый, чөнки тармак программалары аша тәмин ителә.

V. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаның муниципаль заказчысы – Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппараты (алга таба – Муниципаль заказчы), Программаның координаторы – Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппаратының социаль сәясәт идарәсе (алга таба – Координатор).

Чаралар комплексын гамәлгә ашыру барышында Координатор программаның максатчан индикаторларына мониторинг ясый, төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәмин итә һәм Программа чараларын гамәлгә ашыру барышын контрольдә тоты, Муниципаль заказчы турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контрольдә тоты.

Программаның координаторы

1. Ел саен, хисап чорыннан соң килә торган елның 1 февраленә кадәр, Казан шәһәре Башкарма комитеты Житәкчесенә һәм Казан шәһәре Думасының мэгариф, мәдәният һәм милли мәсьәләләр буенча даими комиссиясенә Программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисап әзерли һәм тапшыра.

2. Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппаратының иътисади үсеш комитетына түбәндәгеләрне жиберә:

– квартал саен, хисап чорыннан соңгы айның 20 көненә кадәр, – Казан шәһәре Башкарма комитеты карары белән расланган формада Программаны гамәлгә ашыру турында мәгълүмат;

- ел саен, хисап чорыннан соң килә торган елның 1 февраленә кадәр, Программаны гамәлгә ашыру турында статистик, белешмә һәм аналитик мәгълүмат.

Программаны башкаручылар квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 10 көненә кадәр, Программаның координаторына Программа чараларын башкару турында мәгълүмат тапшыралар.

Программа чаралары үтәлеше һәм аның нәтижәлелеге Казан шәһәрендә наркотикларга каршы утырышларында, программаны башкаручылар мәгълүматын тыңлап, даими рәвештә карап тикшерелә.

VI. Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеге даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче халык санының артуында, профилактик тикшерү узган гражданның өлеше артуда, шулай ук алкоголь продукциясен сату буенча кеше башына исәпләнгән күрсәткечнең кимүендә чагыла.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге Программа белән расланган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

2026-2030 елларга «Казан шәһәре халкының ижтимагый сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасына кушымта

2026-2030 елларга «Казан шәһәре халкының ижтимагый сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасының максатлары, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Программа максаты: халыкның сәламәтлеген ныгыту, ижтимагый сәламәтлек культурасын, сәламәтлеккә карата җаваплы мөнәсәбәт формалаштыру						
I бурыч. Гражданнарның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру чараларын оештыру, шул исәптән, ижтимагый берләшмәләренә җәлеп итеп, хезмәт коллективларында, учреждениеләрдә (оешмаларда) оештыру						
Индикатор күрсәткечләре						
Ахыргы нәтижәләренә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	База елы 2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
Халыкны профилактик тикшерүлә (диспансерлаштыру, профилактик медицина тикшерүләр) белән тәмин итү, %	50	52	54	56	58	60
Көтелә торган гомер озынлыгы, яшь	78,10	78,5	78,90	79,30	79,60	80,00
Кан әйләнеше системасы авыруларын башлангыч стадияләрдә ачыклау	7 600	7 650	7 660	7 670	7 680	7 690
Яман шеш авыруларын башлангыч стадияләрдә ачыклау	590	595	600	610	625	650
Сәнәгать оешмаларында диспансерлаштыру (сәнәгать предприятиеләрендә һәм оешмаларында диспансерлаштыруны оештыру һәм үткәрү)	78 000	78 150	78 200	78 300	78 350	78 400
Репродуктив сәламәтлекне бәяләү өчен	166 600	166 650	166 660	166 670	166 680	166 690

диспансерлаштыру						
«Яшәү яме» проекты кысаларында уздырыла торган шөгылльәргә килүчеләр санын арттыру, кеше	120000	121000	123000	126000	129000	132000
Мәгариф учреждениеләрен сәламәтлекне саклау юнәлешендәге чаралар белән тәмин итү, %	100	100	100	100	100	100
Казан шәһәре хезмәт коллективларында, учреждениеләрендә (оешмаларында) «Хезмәткә һәм оборонага әзер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы чараларын үткәру, саны	60	90	91	93	95	97

Төп чаралар исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
1. Казан шәһәре территориясендә алкогольле һәм спиртлы продукцияне, сыра һәм тәмәке эшләнмәләрен законсыз сатуны ачыклау һәм туктату буенча ведомствоара комиссия эшчәнлеген оештыру	КБК	Даими
2. Медицина профилактикасы үзәкләре, сәламәтлек үзәкләре һәм жәмәгать сәламәтлеге үзәкләре базасында эшчәнлекләренә аларның эшчәнлеген жайга салучы федераль норматив актлар нигезендә тәмин итү	Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча)	Даими
3. Казан шәһәре гражданнына медицина учреждениеләре тарафыннан профилактик тикшерүләр уздыру турында хәбәр итү	Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча), «Казан шәһәре ижтимагый үзәге» МКУ	Ихтыяж булган саен
4. Сәламәт яшәү рәвешен булдыру мәсьәләләре буенча бина эчендәге социаль реклама мәгълүматы таблоларында, ведомство плазмаларында трансляцияләр оештыру	Комитетлар һәм идарәләр	Ихтыяж булган саен
5. Казан шәһәре жирле үзидарә органнарының рәсми порталында (www.kzn.ru) һәм Казан Мәриясенә социаль челтәрләрдәге рәсми аккаунтларында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру чараларын яктыртуны	ЖҮ: Мәгълүмат-аналитика идарәсе (киләшү буенча);	Даими

Төп чаралар исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
тәэмин итү	К: Казан шәһәре ижтимагый үзәге, Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча)	
6. «Яшәү яме» шәһәр проектын дөвалау физик культурасы, гимнастика буенча дәресләр, сәламәт яшәү рәвеше буенча лекцияләр уздыру өләшендә популярлаштыру	ФКСК, Мәдәният идарәсе	Даими
7. Балигъ булмаганнар һәм аларның эти-әйләре арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауга юнәлдерелгән акцияләр үткәрү	ЖҮ: Мәгариф идарәсе К: БЯЭК, ФКСК, Мәдәният идарәсе	Ел саен
8. «Сәламәт мәктәп» акциясен үткәрү	ЖҮ: Мәгариф идарәсе К: «Единая Россия» сәясәи партиясе (киләшү буенча)	Ел саен
9. Бөтенроссия сәламәтлек көне кысаларында «Сәламәт бул» акциясен үткәрү	Мәгариф идарәсе	Ел саен
10. «Россиянең сәламәтлек укучысы» педагоглар конкурсында катнашу	Мәгариф идарәсе	Ел саен
11. Иң яхшы медицина кабинеты конкурсында катнашу	Мәгариф идарәсе	Ел саен
12. «Дәрәс туклану турында сөйләшү» беләм бирү программасын гамәлгә ашыру	Мәгариф идарәсе	Ел саен
13. Санитария кагыйдәләре һәм нормалары буенча билгеләнгән яшь нормалары нигезендә балалар бакчаларында һәм мәктәпләрдә балаларның яхшы үсеше өчен туклануны оештыру	Мәгариф идарәсе	Ел саен
14. Диетологлар һәм экспертлар катнашында мәктәп укучылары өчен дәрәс туклану һәм сәламәт яшәү рәвеше турында интерактив лекцияләр, әңгәмәләр, осталык дәрәсләре уздыру	Мәгариф идарәсе	Ел саен

Төп чаралар исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
15. Ата-аналар катнашында «Мәктәп пикниклары» үткәрү, туклануны оештыру шартлары белән танышу, ризыклардан авыз итү, Казан шәһәре азык-төлек һәм социаль туклану департаменты администрациясе белән очрашулар уздыру	Мәгариф идарәсе	Ел саен
16. Социаль челтәрләр аша конкурслар, викториналар үткәрү	Мәгариф идарәсе	Ел саен
17. Белем бирү учреждениеләрендә дәрәс туклану файдасы турында мәгълүмати материаллар әзерләү һәм урнаштыру	Мәгариф идарәсе	Ел саен
18. Казан шәһәре хезмәт коллективларында, учреждениеләрендә (оешмаларында) «Хезмәткә һәм оборонага эер» Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы проектын гамәлгә ашыру	ФКСК	Даими
19. Предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) спорт чаралары һәм ярышлар үткәрүдә ярдәм күрсәтү	ФКСК	Ихтыяж булган саен
20. Хезмәт коллективларында, учреждениеләрдә (оешмаларда) сәламәт яшәү рәвеше эшен формалаштыруда ярдәм күрсәтү	Башкарма комитет бүлекчәләре, Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча), ТР Профсоюзлар федерациясе (киләшү буенча)	Ихтыяж булган саен
21. DonorSearch белән бергә Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Кан үзәге базасында донорлык акцияләрен үткәрү	ЖҮ: БЯЭК К: «Игелекле Казан» оешмасы (киләшү буенча) Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча)	Ел саен
22. Иҗтимагый берләшмәләрне җәлеп итеп, хезмәт коллективларында, учреждениеләрендә	ЖҮ: ФКСК К: Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча), ТР ПСА (киләшү)	Ихтыяж булган саен

Төп чаралар исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
(оешмаларында) көндәлек күнегүләр һәм «сәламәтлек минутлары» үткәрүдә ярдәм күрсәтү	буенча), ТР Профсоюзлар федерациясе (киләшү буенча)	
23. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, шул исәптән тәмәке тартудан, алкогольле эчемлекләрен чиктән тыш күп кулланудан баш тарту, сәламәт туклануга күчүне дә кертәп, хезмәткәрләрнең сәламәтлеген ныгытуның корпоратив программаларын гамәлгә кертүдә ярдәм күрсәтү	ЖҮ: ФКСК К: Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча), ТР ПСА (киләшү буенча), ТР Профсоюзлар федерациясе (киләшү буенча)	Даими
24. Коммерцияле булмаган оешмаларга сәламәтлек саклау өлкәсендә проектларны тормышка ашыручы коммерцияле булмаган һәм башка ижтимагый оешмалар арасында үткәрелә торган конкурслар турында хәбәр итү	Башкарма комитет бүлекчәләре, район администрацияләре, «Игелекле Казан» оешмасы (киләшү буенча), Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча)	Ихтыяж булган саен
25. Физик культура һәм спорт өлкәсендә жәмәгать төркемнәрен һәм гражданны эшчәнлеген үстерүдә һәм координацияләүдә катнашу	ФКСК	Даими
26. Гомуми белем бирү оешмаларында «Сәламәтлек атнасы»н үткәрү	Мәгариф идарәсе	Даими
27. Яңа төзелгән мәктәпләр тарафыннан медицина кабинеты бүлмәләренең билгеләнгән таләпләргә туры килүе турында санитар-эпидемиологик бәяләмә һәм медицина эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия алу	ЖҮ: Мәгариф идарәсе, РТ буенча Роспотребнадзор идарәсе (киләшү буенча)	Даими
28. Гомуми белем бирү учреждениеләрен уку процессы чорында да, мәктәп яны лагерьлары эшләгәндә каникуллар вакытында да укучыларга өзлексез медицина хезмәте күрсәтүче медицина персоналы белән комплектау	ЖҮ: Сәламәтлек саклау идарәсе (киләшү буенча), Мәгариф идарәсе	Даими

Төп чаралар исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
29. Педагогларны, укучыларны һәм эти-эниләрне грипп һәм кискен респиратор вируслы инфекцияләрне профилактикалау чаралары, расланган рекомендацияләр, мәгълүмат кәгазьләре кулланып, вакцинациянең әһәмияте турында мәгълүмат бирү эшен оештыру	Мәгариф идарәсе	Даими
30. Педагоглар арасында «Россиянең сәламәтлек укытучысы»/«Иң яхшы физик культура укытучысы» конкурсында катнашу	Мәгариф идарәсе	Даими

**II бурыч. Алкоголь продукциясен чиктән тыш куллану масштабларын киметү
һәм алкоголизмны профилактикалау**

Индикатор күрсәткечләре						
Ахыргы нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	2025 база елы	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
Хокук бозуларны һәм жинаятьләрне профилактикалау буенча шәһәр комиссиясе утырышын үткәрү, елына минималь сан	4	4	4	4	4	4
Яшьләр арасында алкоголь продукциясен куллануны киметүгә һәм алкоголизмны профилактикалауга юнәлтелгән массакүләм чаралар оештыру, саны	10	15	16	17	18	19
Кеше башына алкоголь продукциясен сату күләме, литр	17	17	16,9	16,8	16,7	16,6

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
1. Спиртлы продукцияне сату тәртибен, шул исәптән чикләүләрне жайга сала торган федераль һәм республика норматив хокукый актларын үтәү буенча контроль-күзәтчелек чараларын уздыруда ярдәм күрсәтү	ЖҮ: КБК; К: район администрацияләре, РТ буенча прокуратура (киләшү буенча), Жәмәгать	Ихтыяж булган сәен

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
	куркынычсызлыгы мәсьәләләре һәм хокук саклау органнары белән үзара бәйләнешләр идарәсе, Казан буенча Эчке эшләр идарәсе (киләшү буенча), РТ Дәүләт алкоголь инспекциясе (киләшү буенча)	
2. Исерек хәлдә булган һәм мөстәкыйль хәрәкәт итү яисә әйләнә-тирә мохиттә ориентлашу сәләтен югалткан һәм медицина ярдәменә мохтаж булмаган затларга ярдәм күрсәтү	ЖҮ: Жәмәгать куркынычсызлыгы мәсьәләләре һәм хокук саклау органнары белән үзара бәйләнешләр идарәсе; К: «Яңарыш» ярдәм үзәге	Даими
3. Укучылар өчен профилактика буенча белем бирү программаларын кертү	Мәгариф идарәсе	Даими
4. Халыкара наркомания белән көрәш көненә, Халыкара СПИД белән көрәш көненә, Бөтенроссия аеклык бәйрәменә бәйле профилактика акцияләрен үткәрү	ЖҮ: Мәгариф идарәсе К: БЯЭК	Ел саен
5. Куркыныч янау төркемәндәге балаларның һәм яшүсмерләрнең жәйге ялын, куркыныч янау төркемәндәге балаларның каникул вакытында мәшгульлеген оештыру	ЖҮ: Мәгариф идарәсе К: БЯЭК	Ел саен
6. «Спорт – начар гадәتلәргә альтернатива» Бөтенроссия акциясендә катнашу	ЖҮ: Мәгариф идарәсе К: БЯЭК, ФКСК	Ел саен
7. Дини конфессия вәкилләрен наркотикларга каршы пропагандага жәлеп итү буенча чаралар системасын гамәлгә ашыру	ЖҮ: Ижтимагый оешмалар белән үзара бәйләнешләр бүлеге; К: МДН (киләшү буенча), Татарстан митрополиясе (киләшү буенча)	Ел саен
8. Яшьләр өчен «Аеклык бәйрәме» профилактика чарасы	ЖҮ: БЯЭК Ү: «Доверие» МБУ	Ел саен (апрель, сентябрь)

9. Яшьләр өчен «Яшьләр аеклыкны сайлый» профилактика чарасы	ЖҮ: БЯЭК Ү: «Доверие» МБУ			Ел саен (ноябрь)		
III бурыч. 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы «Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтенә йогынтысыннан һәм тәмәке куллану яисә никотинлы продукция куллану нәтижәләреннән гражданның сәламәтлеген саклау турында»гы федераль закон таләпләрен үтәү						
Индикатор күрсәткечләре						
Ахыргы нәтижәләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	2025 база елы	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
«Мөстәкыйль балалар» проектында катнашып, зарарлы гадәтләрдән баш тартучылар саны, кеше	2100	2110	2150	2200	2250	2300
Казан шәһәре белем бирү учреждениеләрендә тәмәке төтененә тирә-як мохитенә тәэсиреннән һәм тәмәке куллану нәтижәләреннән укучылар сәламәтлеген саклау буенча профилактик чаралар белән тәмин ителеш, %	100	100	100	100	100	100

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
1. «Уңышка илтә торган юл» проектын тормышка ашыру	Мәгариф идарәсе	Ел саен
2. 2013 елның 23 февралендәге 15 номерлы «Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтенә йогынтысыннан, тәмәке куллану яки никотинлы продукция куллану нәтижәләреннән гражданның сәламәтлеген саклау турында»гы федераль законны гамәлгә ашыру кысаларында профилактик чаралар үткәрүдә, шул исәптән тәмәке продукциясен сатуга, урыннарда тәмәке тартуны тыюга бәйле хокук бозуларны ачыклау һәм булдырмау буенча ярдәм күрсәтү	ЖҮ: КБК; К: район администрацияләре, Роспотребнадзор идарәсе (киләшү буенча), Казан шәһәре буенча Эчке эшләр идарәсе (киләшү буенча), Жәмәгать куркынычсызлыгы мәсьәләләре һәм хокук саклау органнары белән үзара бәйләнешләр идарәсе,	Даими

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
	РФ министрлыклары һәм ведомстволары (килешү буенча)	
3. «Яңарыш» ярдәм үзәге һәм «Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Республика наркология диспансеры» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе арасында алкоголизмны, тәмәке тартуны һәм наркотиклар куллануны профилактикалау мәсьәләләрендә хезмәттәшлек итү турында килешүне гамәлгә ашыру	ЖҮ: Жәмәгать куркынычсызлыгы мәсьәләләре һәм хокук саклау органнары белән үзара бәйләнешләр идарәсе; К: «Яңарыш» ярдәм үзәге	Даими
4. «Мөстәкыйль балалар» наркотикларга каршы профилактика проектын тормышка ашыру	Мәгариф идарәсе	Даими
5. Казан шәһәренең гомуми белем бирү учреждениеләре арасында психик яктан актив матдәләр куллануны профилактикалау кабинетларының шәһәркүләм смотр-конкурсын үткәрү	Мәгариф идарәсе	Ел саен
6. «Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Республика наркология диспансеры» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе, «Республика клиник тире-венерология диспансеры» дәүләт автономияле медицина учреждениесе, «Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының СПИД һәм йогышлы авырулар белән көрәш буенча республика үзәге» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе табиб-белгечләрен, Казан шәһәре районнарының баш педиатрларын жәлеп итеп, Казан шәһәре мәктәпләре директорлары урынбасарлары өчен «Мәгариф һәм сәламәтлек» темасына даими эшләүче семинар-киңәшмәләр үткәрү, видеофильмнар күрсәтү һәм йогышлы булмаган	ЖҮ: Мәгариф идарәсе К: Сәламәтлек идарәсе (килешү буенча)	Даими

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар			Төп чараларны башкару вакыты		
авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча күрсәтмә мәгълүмати-методик әдәбият тарату						
7. Бөтендөнья тәмәкесез яшәү көненә һәм Халыкара тәмәкедән баш тарту көненә багышланган профилактик акцияләр уздыру	Мәгариф идарәсе			Ел саен		
8. Яшьләр өчен «Бер көн» профилактик чарасын оештыру	ЖҮ: БЯЭК Ү: «Доверие» МБУ			Ел саен (май, ноябрь)		
9. Яшьләр өчен тәмәке тартудан баш тарту көненә багышланган «Мин сайлыйм» социаль акциясен үткәрү	ЖҮ: БЯЭК Ү: «Доверие» МБУ			Ел саен (май)		
10. Балигъ булмаган затларга тәмәке эшләнмәләрен законсыз сату фактларын ачыклау һәм булдырмау максатыннан тәмәке продукциясен сатучы һәм мәгариф учреждениеләре янында урнашкан сәүдә нокталарына рейдлар, шулай ук мәктәпләргә һәм башка уку йортларына карата сәүдә объектларын урнаштыруга законнарда билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен тикшерү	ЖҮ: КБК, Казан шәһәре буенча Эчке эшләр идарәсе (киләшү буенча); К: Мәгариф идарәсе			Даими		
IV бурыч. Массакүләм физик культура үсешенә ярдәм күрсәтү						
Индикатор күрсәткечләре						
Ахыргы нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	2025 база елы	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
Физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыльләнүче 3 яшьтән 79 яшькә кадәрге халыкның чагыштырмача саны, %	66	66,6	67,2	70,4	70,5	70,6
«Россия чаңгы юллары» массакүләм чаңгыда йөрү	4,5	4,5	4,5	4,5	4,6	4,6

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар			Төп чараларны башкару вакыты		
чарасында катнашучы укучылар саны, мең кеше						
Бөтенроссия «Милләт кроссы» йөгерү чарасында катнашучы укучылар саны, мең кеше	4,5	4,5	4,5	4,5	4,6	4,6
Ел саен уздырыла торган «Төнге велофест» төнлә велосипедта йөрү чарасында катнашучылар саны, мең кеше	4,0	4,0	4,1	4,2	4,3	4,4

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
1. Гомуми белем бирү оешмаларында барлык сыйныфларда, дәрәсләр башланганчы, иртәнге зарядка оештыру	Мәгариф идарәсе	Даими
2. Гомуми белем бирү оешмаларында 2 нче һәм 4 нче дәрәсләрдән соң күзләр һәм гәүдә торышын төзәтү өчен, шул ук тәртиптә, физик культура минутлары оештыру	Мәгариф идарәсе	Даими
3. Медицина күрсәткечләре булган укучылар өчен адаптив физик культура һәм дөвалау физкультурасы дәрәсләрен үткәрү	Мәгариф идарәсе	Даими
4. Белем бирү учреждениеләре базасында спорт секцияләре эшен оештыру	Мәгариф идарәсе	Даими
5. Белем бирү учреждениеләре базасында мәктәп спорт клублары эшен оештыру	Мәгариф идарәсе	Даими
6. Казан шәһәре мәктәпләре укучылары арасында спартакиада үткәрү	ЖҮ: Мәгариф идарәсе К: ФКСК	Ел саен
7. Шәһәр һәм республика спорт проектларын тормышка ашыру	ФКСК	Даими
8. «Россия чаңгы юллары», «Җиңел атлетика эстафетасы», «Милләт кроссы» массакуләм ярышларында катнашу	ЖҮ: ФКСК К: район администрацияләре	Ел саен

Төп чараларның исемнәре	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты
9. Сәламәт тормыш рәвешен популярлаштыруга юнәлдерелгән чаралар (ярышлар, спартакиадалар) үткәру	ЖҮ: БЯЭК К: «Яшүсмер» МБУ	Ел саен
10. Ветераннар, инвалид балалар өчен спорт объектларыннан һәм тренировкалар процессыннан файдалану мөмкинлеген тәмин итү	ФКСК	Даими
11. Мөмкинлекләре чиклэнгән балалар өчен махсус велосипедлар һәм карда шуу жайланмаларын прокатка бирү нокталарын оештыру	ЖҮ: «Игелекле Казан» оешмасы (киләшү буенча) К: Парклар һәм скверлар дирекциясе	Даими
12. «Бәхет белән янәшә» велосипедта йөрү чарасын оештыру	ЖҮ: «Игелекле Казан» оешмасы (киләшү буенча) К: Парклар һәм скверлар дирекциясе	Ел саен
13. Спорт ижтимагый берләшмәләре белән Казан шәһәре паркларында һәм скверларында шәһәр халкы өчен иртәнге зарядкалар үткәру	ЖҮ: ФКСК К: Парклар һәм скверлар дирекциясе	Даими
14. Төнге шәһәр буенча «Төнге велофест» велосипед сәяхәтен оештыру	Туризмны үстерү комитеты	Ел саен
15. Мәктәп спорт клубларының Бөтенроссия спорт уеннары, мәктәп укучыларының «Президент ярышлары» һәм «Президент спорт уеннары» Бөтенроссия спорт ярышлары кысаларында ярышлар үткәру	Мәгариф идарәсе	Ел саен

Файдаланылган кыскартулар исемлеге:

ЖҮ – жаваплылык үзәге;

К – катнашучылар;

БЯЭК – Казан шәһәре Башкарма комитетының Балалар һәм яшьләр эшләре комитеты;

КБК – Казан шәһәре Башкарма комитетының Кулланучылар базары комитеты;

Мәгълүмат-аналитика идарәсе – Казан шәһәре Думасы аппаратының Мәгълүмат-аналитика идарәсе;

ФКСК – Казан шәһәре Башкарма комитетының Физик культура һәм спорт комитеты;

Ижтимагый оешмалар белән үзара бәйләнешләр бүлеге – Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппаратының ижтимагый оешмалар белән үзара бәйләнешләр бүлеге

Мәгариф идарәсе – Казан шәһәре Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе;

Казан шәһәре буенча Эчке эшләр идарәсе – Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Казан шәһәре буенча идарәсе;

Мәдәният идарәсе – Казан шәһәре Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе;

Жәмәгать куркынычсызлыгы мәсьәләләре һәм хокук саклау органнары белән үзара бәйләнешләр идарәсе - Казан шәһәре Башкарма комитеты Аппаратының жәмәгать куркынычсызлыгы мәсьәләләре һәм хокук саклау органнары белән үзара бәйләнешләр идарәсе;

«Яңарыш» ярдәм үзәге» МАУ – Исерек хәлдә булган һәм мөстәкыйль хәрәкәт итү яисә әйләнә-тирә мохиттә ориентлашу сәләтен югалткан һәм медицина ярдәменә мохтаж булмаган затларга ярдәм күрсәтү буенча муниципаль автоном учреждение;

Казан шәһәре ижтимагый үзәге – «Казан шәһәре ижтимагый үзәге» муниципаль казна учреждениесе;

Район администрацияләре – Казан шәһәре Башкарма комитеты районнары администрацияләре;

Туризмны үстерү комитеты – «Казан шәһәренң туризмны үстерү комитеты» муниципаль казна учреждениесе;

Комитетлар һәм идарәләр – Казан шәһәре Башкарма комитеты комитетлары һәм идарәләре;

Башкарма комитет бүлекчәләре – Казан шәһәре Башкарма комитеты бүлекчәләре;

Дәүләт алкоголь инспекциясе – Татарстан Республикасы Дәүләт алкоголь инспекциясенң Казан территориаль органы;

«Единая Россия» Казан бүлекчәсе – «Единая Россия» партиясенң Казан бүлекчәсе;

ТР ПСА – Татарстан Республикасы предприятиеләре һәм сәнәгатьчеләре ассоциациясе;

ТР Профсоюзлар федерациясе – Татарстан Республикасы Профсоюзлар федерациясе;

«Игелекле Казан» оешмасы – «Игелекле Казан» коммерциягә нигезләнмәгән автоном оешмасы;

Роспотребнадзор идарәсе – Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеген өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенң Татарстан Республикасы буенча идарәсе;

ТР МДН – Татарстан Республикасы мөселманнары Диния нәзарәте;

Сәламәтлек саклау идарәсе – Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Казан шәһәре буенча сәламәтлек саклау идарәсе;

«Доверие» МБУ – «“Доверие” балалар һәм яшьләргә психологик-педагогик ярдәм үзәге» яшьләр сәясәте муниципаль бюджет учреждениесе.

Казан шәһәре
Башкарма комитетының
2022 елның 10 июлендәге
2465 номерлы карарына
2 номерлы кушымта
(Форма)

20__ елның _____ ае өчен
2026-2030 елларга «Казан шәһәре халкының ижтимагый сәламәтлеген ныгыту»
муниципаль программасын гамәлгә ашыру турында хисап

№	Төп чаралар исемнәре	Башкаручы лар	Төп чараларны башкару вакытлары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикатор күрсәткечләре					
					2025 база елы	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
Максат										
Бурыч										
